

משרד המשפטים
האפוטרופוס הכללי

סל טיפול בחסויים הנחיות לאפוטרופסים

אפוטרופוס לרכוש

סל טיפול בחסויים הנחיות לאפוטרופסים

אפוטרופוס לרכוש

החוברת נערכה בשיתוף עם משרד הרווחה

תוכן עניינים

5 **הקדמה**

7 **סלי טיפול**
אפוטרופוס לרכוש של חסוי בבית אבות / בית חולים / מעון

12 אפוטרופוס לרכוש של חסוי בקהילה

16 **הנחיות כלליות**
אופן מילוי התפקיד

הקדמה

אפוטרופוס יקר,

בית המשפט מינה אותך לאפוטרופוס על אדם שאינו מסוגל לדאוג לענייניו האישיים או הכספיים, כולם או מקצתם (להלן: החסוי), לפי הוראות חוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, התשכ"ב - 1962.

מטרת המינוי של אדם כאפוטרופוס היא לדאוג לצרכיו ולרווחתו של אדם אשר מסיבות שונות אינו מסוגל לדאוג להם בעצמו ולפיכך יש צורך שאדם אחר יבוא במקומו וידאג להם.

על כן, טובתו של החסוי, ושמירת כבודו צריכים לעמוד תמיד לנגד עיני האפוטרופוס בכל פעולה שהוא עושה למען החסוי ועליו לפעול בכל תפקידיו כלפי החסוי במסירות ובנאמנות.

בכתב המינוי מתוארים באופן כללי התפקידים שנמסרו לטיפולך על ידי בית המשפט. בחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות מפורטות כמה הוראות הנוגעות בעיקר לנכסיו של החסוי, כמו החובה להגיש פרטה ודו"ח שנתי לאפוטרופוס הכללי והצורך בקבלת אישור מבית המשפט לפעולות מיוחדות בקשר לנכסי החסוי.

מטרת סל טיפול זה לסייע לך ולהנחות אותך, ביתר פירוט, לגבי הנדרש ממך כאפוטרופוס [זאת מבלי לגרוע מההוראות שבחוק ובצו המינוי].

כאשר בית המשפט ממנה אפוטרופוס הוא נוהג לקבוע בצו המינוי את סוג המינוי ואת היקפו ועל כן, גם חוברת זו מותאמת לאותם עניינים שהופקדו בידיך בצו המינוי: עניינים אישיים (מכונים לעיתים בצו המינוי מינוי על "גוף" החסוי) ענייני רכוש או עניינים אישיים ורכשיים גם יחד.

חלקה הראשון של החוברת מפרט את התפקידים והסמכויות הנדרשים ממך וחלקה השני (הנחיות כלליות) קובע קווים מנחים באשר לאופן ולדרך שבהם יש למלא את התפקידים והסמכויות שהוענקו לך ולדברים אליהם יש לשים לב בעת מילוי תפקידיך כאפוטרופוס.

מטבע הדברים, סל הטיפול לא יכול להתייחס לכל מצב ולכל אדם ואדם עם התכונות המיוחדות לו, צרכיו, הרגליו, רצונותיו, הרקע החברתי והתרבותי שלו ומנהגיו ועל כן נשארת בידיך האחריות והסמכות לשקול מהי הדרך הטובה ביותר

לפעול לטובת אותו אדם לו אתה משמש כאפוטרופוס, במצבים המשתנים. לצורך כך יהיה עליך לשמוע את דעת החסוי ולהתייעץ עמו בכל עניין הנוגע לאפוטרופסות אם הוא מסוגל להבין בדבר וניתן לשמוע את דעתו, ולהיעזר בעקרונות אותם פירטנו בחלקו השני של סל הטיפול.

אנו מאחלים לך הצלחה במילוי התפקיד החשוב שהופקד בידיך.

סל טיפול בחסוי

אפוטרופוס לרכוש של חסוי בבית אבות/ בית חולים/ מעון

תפקידים וסמכויות

תפקידיו וסמכויותיו של אפוטרופוס שמינה בית המשפט לדאוג לרכושו של אדם המתגורר בבית אבות/ בית חולים/ מעון יהיו כמפורט להלן, אלא אם הגביל בית המשפט אחד או יותר מהם או קבע בית המשפט כי על האפוטרופוס לבצע פעולות מיוחדות נוספות.

תפקידים וסמכויות אלה יהיו כפופים להוראות חוק הכשרות המשפטית והאפוטרופוסות, התשכ"ב – 1962 (להלן – חוק הכשרות) ולהוראות כל דין.

פעולות שיש לבצע בסמוך לאחר המינוי

מיד לאחר קבלת המינוי לשמש כאפוטרופוס –

1. עריכת בדיקה של צרכי החסוי ורצונותיו בכל ההיבטים הפיזיים, הנפשיים והחברתיים שלו, שיש להם משמעות כספית, תוך עמידה על יכולותיו ומגבלותיו וכן בדיקת ענייניו הרכושיים והצורך בטיפול בהם; כמו כן, יערוך האפוטרופוס מעת לעת, במשך כל תקופת האפוטרופוסות, בדיקה של הצרכים הרכושיים של החסוי וכל שינוי בהם;

2. עריכת פעולות לאיתור הרכוש השייך לחסוי, הכנסותיו וזכויותיו כלפי רשויות ציבוריות וכל גוף או אדם וכן איתור האם יש לחסוי חשבונות/ בנק. במקרה של חסוי שהיה לו אפוטרופוס קודם – פניה לאפוטרופוס הכללי לקבלת דו"ח אחרון אודות נכסי החסוי;

3. הכנת פרטה והגשתה לאפוטרופוס הכללי;

4. אם החסוי נמצא בעת המינוי במוסד והאפוסטרופוס לענייניו האישיים סבור כי טובתו של החסוי היא לגור במוסד אחר או בקהילה או אם אין לו אפוסטרופוס כזה, החסוי עצמו מביע רצון לעבור לגור במוסד - דאגה להעברתו של החסוי למוסד אחר המתאים לצרכי החסוי וליכולותיו הכספיות או למגורים בקהילה;

לגבי חסוי שבעת מינוי האפוסטרופוס עדיין אינו נמצא במוסד והאפוסטרופוס לענייניו האישיים סבור כי טובתו של החסוי היא לגור במוסד או אם אין לו אפוסטרופוס כזה, החסוי עצמו מביע רצון לעבור לגור במוסד – דאגה להעברת החסוי למוסד המתאים לצרכיו וליכולותיו הכספיות; ההחלטה לגבי המוסד בו יגור החסוי תתקבל בשיתוף עם האפוסטרופוס לענייניו האישיים של החסוי אם מונה לו;

5. במהלך שהותו של חסוי במוסד - בדיקת תנאי המגורים של החסוי במוסד ובדיקת הזכויות של החסוי כלפי המוסד והשירותים שעל המוסד לספק לו. לצורך זאת, יבדוק האפוסטרופוס את ההסכם שבין החסוי ובין המוסד ויודא כי המוסד אכן מספק לחסוי את המגיע לו על פי כל דין והסכם.

תקציב ותשלומים אשר יוצאו מכספיו של החסוי

6. קביעת התקציב להוצאות שוטפות (ביגוד, ממתקים, בידור עיתונים, הוצאות לפעילויות ספורט ותרבות וכו') מעבר למה שניתן לחסוי במוסד וקביעת התקציב לדמי כיס לחסוי ולהוצאות מיוחדות, ובלבד שהאפוסטרופוס לא יממן מכספי החסוי דברים שחובת אספקתם על המוסד לפי כל דין והסכם אלא יפעל כאמור בסעיף 5; קביעת התקציב תיעשה בשיתוף עם האפוסטרופוס לענייניו האישיים של החסוי, אם מונה;

7. דאגה להעברת דמי אחזקה למוסד והעברת כספים למוסד, לצורך רכישת מוצרים או שירותים שיאשר האפוסטרופוס מראש; העברת כספים כאמור תיעשה תמורת קבלות מפורטות מהמוסד;

8. דאגה להעברת הכספים הנדרשים לצרכיו של החסוי לחסוי, לאפוסטרופוס לענייניו האישיים או לגורם נותן השירות או המוצר, לפי הענין;

9. דאגה וסיוע למיצוי זכויותיו הכספיות של החסוי ברשויות ציבוריות ובגופים פרטיים (קצבאות, פנסיה, הנחות, תשלומי ביטוח וכו');

10. ניהול חשבון הבנק של החסוי;

11. השקעת כספיו של החסוי בהתאם לתקנות הכשרות המשפטית והאפוטרופסות (דרכים להשקעת כספי חסוי), התשי"ס - 2000 והוראות בית המשפט;

12. טיפול בהסדרת חובות שהחסוי נדרש לשלם, לרבות, בדרך של קביעת הסדרי תשלום מול בעל החוב וטיפול בתיקי הוצאה לפועל ופשיטת רגל אם הוגשו כנגד החסוי;

13. ניהול נכסי החסוי לרבות קניה, מכירה והשכרת נכסים של החסוי ופניה לבית המשפט לצורך קבלת אישורו כאשר הדבר נדרש לפי הוראות סעיפים 47 ו- 48 לחוק הכשרות;

14. ניהול חשבונותיו של החסוי, הכנת דוחות כספיים והגשתם לאפוטרופוס הכללי ולכל גוף שעל החסוי או האפוטרופוס להגיש לו דוחות על פי דין (כגון: דוח מס הכנסה וכדו').

15. שמירת חשבונות וכל תיעוד לגבי נכסיו של החסוי, לתקופת זמן של 7 שנים, ולתקופה ארוכה מזו – על פי דרישת האפוטרופוס הכללי;

16. פניה לבית המשפט לשם קבלת הוראותיו, בענייני הרכוש של החסוי, כאשר הדבר נדרש על פי חוק הכשרות, ייצוג החסוי בהליכים משפטיים שונים בקשר לרכוש החסוי ובהליכים בפני רשויות וועדות שונות שיש להם השלכות על מצבו הכספי ורכושו של החסוי (כגון ועדת תביעות לפי חוק הביטוח הלאומי ועוד); ייזום הליכים משפטיים והליכים בפני רשויות וועדות כאמור, הנדרשים לצורך שמירה על רכוש החסוי; דאגה לייצוג משפטי באותם הליכים ככל שהדבר נדרש ובירור האפשרות לייצוגו באמצעות הסיוע המשפטי;

17. שכירת שירותים מקצועיים (עורך דין, שמאי, רואה חשבון וכו'), כאשר הדבר נדרש לצורך השמירה על רכושו של החסוי וענייניו הכספיים, ובלבד שמדובר בשירותים מקצועיים שבית המשפט לא מינה את האפוטרופוס על מנת שיבצעם בעצמו;

18. הודעה ללשכה לשירותים חברתיים ברשות המקומית שבתחומה נמצא המוסד לפני פקיעת תוקפו של צו מינוי זמני ;

19. פניה לבית המשפט במקרה שהאפוטרופוס מעונין להתפטר מתפקידו, בהתאם להוראות סעיף 60 לחוק הכשרות ;

20. במקרה של פטירת החסוי יפעל האפוטרופוס בהתאם לנוהל שקבע האפוטרופוס הכללי בענין פטירת חסוי, אותו ניתן לקבל במשרדי האפוטרופוס הכללי.

תפקידים נוספים

בנוסף לאמור, כאשר מדובר בחסוי בעל יכולת כלכלית המאפשרת זאת, ידאג האפוטרופוס למימון מכספי החסוי של שירותים ומוצרים נוספים, לשיפור רווחתו, מעבר לאלה הניתנים לו במוסד, הכל בהתאם ליכולתו הכלכלית, תוך בחינת יכולותיו הפיזיות והנפשיות ומגבלותיו וכאשר האפוטרופוס סבור כי הדבר יהיה לטובת החסוי.

היה לחסוי אפוטרופוס נוסף הממונה על ענייניו האישיים, תתקבל ההחלטה בענין זה בשיתוף עמו ובהתייעצות עם נציגי המוסד בו מאושפז החסוי ובמידת הצורך – עם גורמים מקצועיים המעורבים בטיפול בחסוי.

בין השירותים הנוספים שלמימנם ידאג האפוטרופוס לחסוי שמצבו הכלכלי מאפשר זאת, ניתן למנות את השירותים הבאים :

1. טיפולים אלטרנטיביים וקוסמטיים ;
2. הזמנת מלווה לביקורים תכופים יותר אצל החסוי ;
3. הוצאת החסוי לטיולים מחוץ למוסד בתכיפות גדולה יותר מהאמור לעיל, או הוצאתו לטיולים וביקורים בארץ ובחו"ל ;
4. רכישת מוצרים עבור החסוי, לשיפור רווחתו, מעבר למוצרים הנדרשים לצורך הקיום היומיומי שלו, כגון – מזון, טלויזיה פרטית, וידאו, מחשב וכדו',
5. השתתפות בחוגים, מופעי תרבות וכדו' בהתאם לצרכיו ויכולותיו של החסוי, בנוסף לאמור בסעיף 4 לפרק הקודם ;

6. מתן דמי כיס נוספים.

הוראות מיוחדות:

בנוסף לאמור ידאג האפטרופוס ל_____

האפטרופוס ידאג לכל העניינים המנויים לעיל למעט_____

סל טיפול בחסוי

אפוטרופוס לרכוש של חסוי בקהילה

תפקידים וסמכויות

תפקידיו וסמכויותיו של אפוטרופוס שמינה בית המשפט לדאוג לרכושו של אדם המתגורר בקהילה, יהיו כמפורט להלן, אלא אם הגביל בית המשפט אחד או יותר מהם או קבע בית המשפט כי על האפוטרופוס לבצע פעולות מיוחדות נוספות. תפקידים וסמכויות אלה יהיו כפופים להוראות חוק הכשרות המשפטית והאפוטרופוסות, התשכ"ב – 1962 (להלן – חוק הכשרות) ולהוראות כל דין:

פעולות שיש לבצע בסמוך לאחר המינוי

1. עריכת בדיקה של צרכי החסוי ורצונותיו בכל ההיבטים הפיזיים, הנפשיים והחברתיים שלו, שיש להם משמעות כספית, תוך עמידה על יכולותיו ומגבלותיו וכן בדיקת ענייניו הרכושיים והצורך בטיפול בהם; כמו כן, יערוך האפוטרופוס מעת לעת, במשך כל תקופת האפוטרופוסות, בדיקה של הצרכים הרכושיים של החסוי וכל שינוי בהם;
2. עריכת פעולות לאיתור הרכוש השייך לחסוי, הכנסותיו וזכויותיו כלפי רשויות ציבוריות וכל גוף או אדם וכן איתור האם יש לחסוי חשבונות/ות בנק. במקרה של חסוי שהיה לו אפוטרופוס קודם – פניה לאפוטרופוס הכללי לקבלת דו"ח אחרון אודות נכסי החסוי;
3. הכנת פרטה והגשתה לאפוטרופוס הכללי;

סיפוק צרכי החסוי

4. קביעת התקציב להוצאות שוטפות של החסוי, וקביעת הסכום החודשי להוצאות שוטפות שיועבר לחסוי מתוך כספיו, בשיתוף עם האפוטרופוס על רכוש החסוי ובהתאם לצרכים השוטפים שאותרו;

קביעה, בשיתוף כאמור, של הוצאות מיוחדות שיוצאו לצרכיו של החסוי וטיפול בהם;

5. דאגה לאיכותו, ותקינותו של מקום מגוריו של החסוי ונגישותו לחסוי בעל מוגבלות כולל דאגה לתקינותם של מכשירי חשמל, מכשירי עזר וסיוע, נקיון ואוורור בית המגורים ועריכת שיפוצים ותיקונים נדרשים;

6. תשלום חשבונותיו השוטפים של החסוי להבטחת צרכי היומיום (חשמל, מים, גז, טלפון, מס בריאות, מיסי עיריה וכו');;

7. דאגה להעברת הכספים הנדרשים לצרכיו של החסוי, לחסוי, לאפוטרופוס על ענייניו האישיים של החסוי או לגורם נותן השירות או המוצר, לפי הענין;

8. לגבי חסוי שלדעת האפוטרופוס לענייניו האישיים טובתו היא לגור במוסד או אם אין לו אפוטרופוס כזה, לפי הבעת רצון של החסוי עצמו – דאגה להעברת החסוי למוסד המתאים לצרכיו וליכולותיו הכספיות; ההחלטה לגבי המוסד בו יגור החסוי תתקבל בשיתוף עם האפוטרופוס לענייניו האישיים של החסוי אם מונה לו; הועבר חסוי למוסד יחול סל הטיפול לאפוטרופוס לרכושו של חסוי המתגורר במוסד.

9. דאגה וסיוע למיצוי זכויותיו הכספיות של החסוי ברשויות ציבוריות ובגופים פרטיים (קצבאות, פנסיה, הנחות, תשלומי ביטוח וכו');;

10. ניהול חשבון הבנק של החסוי;

11. השקעת כספיו של החסוי בהתאם לתקנות הכשרות המשפטית והאפוטרופוסות (דרכים להשקעת כספי חסוי), התש"ס - 2000 והוראות בית המשפט;

12. טיפול בהסדרת חובות שהחסוי נדרש לשלם, לרבות, בדרך של קביעת הסדרי תשלום מול בעל החוב וטיפול בתיקי הוצאה לפועל ופשיטת רגל, אם הוגשו כנגד החסוי;

13. ניהול נכסי החסוי לרבות קניה, מכירה והשכרת נכסים של החסוי ופניה לבית המשפט לצורך קבלת אישורו כאשר הדבר נדרש לפי הוראות סעיפים 48 ו- 49 לחוק הכשרות ;

14. פניה לבית המשפט לשם קבלת הוראותיו בענייני הרכוש של החסוי, כאשר הדבר נדרש על פי חוק הכשרות, ייצוג החסוי בהליכים משפטיים שונים בקשר לרכוש החסוי ובהליכים בפני רשויות וועדות שונות שיש להם השלכות על מצבו הכספי ורכושו של החסוי (כגון ועדת תביעות לפי חוק הביטוח הלאומי ועוד); ייזום הליכים משפטיים והליכים בפני רשויות וועדות כאמור, הנדרשים לצורך שמירה על רכוש החסוי; דאגה לייצוג משפטי באותם הליכים ככל שהדבר נדרש ובירור האפשרות לייצוגו באמצעות הסיוע המשפטי;

15. שכירת שירותים מקצועיים (עורך דין, שמאי רואה חשבון וכו'), כאשר הדבר נדרש לצורך השמירה על רכושו של החסוי וניהול ענייניו, ובלבד שמדובר בשירותים מקצועיים שבית המשפט לא מינה את האפוטרופוס על מנת שיבצעם בעצמו ;

16. ניהול חשבונותיו של החסוי, הכנת דוחות כספיים והגשתם לאפוטרופוס הכללי ולכל גוף שעל החסוי או האפוטרופוס להגיש לו דוחות על פי דין (כגון: דוח מס הכנסה וכדו');

17. שמירת חשבונות וכל תיעוד לגבי נכסיו של החסוי לתקופת זמן של 7 שנים ולתקופה ארוכה מזו – על פי דרישת האפוטרופוס הכללי.

18. במקרה של פטירת החסוי יפעל האפוטרופוס בהתאם לנוהל שקבע האפוטרופוס הכללי בענין פטירת חסוי, אותו ניתן לקבל במשרדי האפוטרופוס הכללי.

תפקידים נוספים

בנוסף לאמור, כאשר מדובר בחסוי בעל יכולת כלכלית המאפשרת זאת, ידאג האפוטרופוס למימון מכספי החסוי של שירותים ומוצרים נוספים, לשיפור רווחתו, הכל בהתאם ליכולתו הכלכלית, בחינת יכולותיו הפיזיות הנפשיות ומגבלותיו וכאשר האפוטרופוס סבור כי הדבר יהיה לטובת חסוי. בכל מקרה תתקיים התייעצות משותפת בענין זה עם האפוטרופוס לענייניו האישיים של החסוי, אם מונה.

בין השירותים הנוספים שלמימנם ידאג האפוטרופוס לחסוי שמצבו הכלכלי מאפשר זאת, ניתן למנות את השירותים הבאים:

1. קבלת טיפולים אלטרנטיביים, קוסמטיים וכדו';

2. מלווה לביקורים תכופים יותר אצל החסוי;

3. הוצאת החסוי לטיולים מחוץ לביתו בתכיפות גדולה יותר מהאמור לעיל, או הוצאתו לטיולים וביקורים בארץ ובחו"ל;

4. רכישת מוצרים עבור החסוי, לשיפור רווחתו, מעבר למוצרים הנדרשים לצורך הקיום היומיומי שלו, כגון – מזגן, D.V.D, מחשב וכדו',

5. השתתפות בחוגים, מופעי תרבות וכדו' מעבר למקובל;

הוראות מיוחדות

בנוסף לאמור ידאג האפוטרופוס ל_____

האפוטרופוס ידאג לכל העניינים המנויים לעיל למעט_____

הנחיות כלליות¹

אופן מילוי התפקיד

במילוי התפקידים והסמכויות שנמסרו לאפוטרופוס על ידי בית המשפט המפורטים בסל הטיפול ינהג האפוטרופוס תוך הקפדה על העקרונות הבאים:

1. ינהג תוך שמירת כבוד החסוי.
2. ינהג לטובת החסוי כדרך שאדם מסור היה נוהג בנסיבות הענין.
3. יפעל ביושר ובתום לב, בנאמנות, באחריות ובהתמדה .
אפוטרופוס שהוא בעל מקצוע שנתמנה על דעת שיפעיל את כישוריו המקצועיים (עו"ד רו"ח וכו') יפעל במסירות ובמקצועיות כמו שבעל מקצוע היה מפעיל כלפי לקוחו.
4. יסביר לחסוי מהם תפקידיו וסמכויותיו כאפוטרופוס, בשפה המובנת לחסוי ובהתאם ליכולת הבנתו של החסוי.
5. ייתן לחסוי המסוגל להבין בדבר, לפי בקשתו, מידע שיש בידיו בנוגע לענייניו האישיים והרכושיים של החסוי ומידע הנוגע לטיפולו של האפוטרופוס בענייניו של החסוי, אלא אם לדעת האפוטרופוס מתן המידע המסוים יפגע בטובתו של החסוי.
6. ישמע את דעת החסוי בכל ענין והחלטה הנוגעת לחסוי ויטייעץ עמו אם הוא מסוגל להבין בדבר וניתן לברר את דעתו.

1 הנחיות אלה חלות על כל סוגי האפוטרופוסים כחלק בלתי נפרד מכל אחד מה"סלים".

7. יפעל בביצוע תפקידיו, ככל האפשר –

א. בהתאם לרצונותיו של החסוי, אם הוא מסוגל להבין בדבר וניתן לברר את דעתו ;

ב. אם החסוי אינו מסוגל להבין בדבר או לא ניתן לעמוד על רצונותיו – בהתאם לרצון החסוי, אם ידוע, כפי שהוא הביע בעבר בעת שהיה מסוגל להבין בדבר ;

ג. אם רצונו אינו ידוע - בהתאם להשקפת עולמו ואורח חייו של החסוי, כפי שהיו בעבר.

8. יסייע לחסוי ויעודד אותו לקבל החלטות בעצמו בעניינים הנוגעים לו, ככל שהחסוי מסוגל לכך.

9. יפעל בדרך שתעודד את החסוי להשתתף בחיי הקהילה, כולל פעילויות חברתיות, תרבותיות, שיקומיות ותעסוקתיות.

10. יפעל בדרך שתאפשר לחסוי לממש את יכולותיו ולשמור על מירב העצמאות האפשרית, בהתאם ליכולותיו.

11. יפעל בדרך שתעודד את החסוי ותאפשר לו לשמור על קשרים עם בני משפחה וחברים.

12. יתייעץ עם גורמים רלוונטים לשם קידום טובת החסוי, כגון: עובדים סוציאליים המטפלים בחסוי, אנשי קשר במוסדות ובדיוור מוגן, בני משפחה וחברים הקרובים לחסוי, וכן ישכור בשם החסוי שירותים מקצועיים, לרבות ייצוג משפטי, במידה והם נדרשים לשם קידום טובתו.

13. יישמע להוראותיו של כל גורם מפקח שמונה לכך על פי דין, לרבות הוראות האפוטרופוס הכללי ובמקרה של חילוקי דעות מהותיים בין האפוטרופוס ובין הגורם המפקח שלא ייושבו, יפנה לבית המשפט לקבלת הוראות ממנו.

14. יפנה לבית המשפט לקבלת הוראותיו בכל ענין הנדרש לשם קידום טובת החסוי שהאפוטרופוס אינו מוסמך על פי הדין לייצג את החסוי בו ולקבל החלטות בשמו.

15. אם מינה בית משפט אפוטרופוסים נפרדים לרכושו ולעניניו האישיים של החסוי יפעלו האפוטרופוסים ביניהם תוך שיתוף פעולה ותיאום, לשם קידום טובת החסוי.

16. אם הטיל בית המשפט תפקיד אפוטרופוסות על שני אפוטרופוסים או יותר יפעלו הם תוך שיתוף פעולה והסכמה ובהתאם לסעיף 46 לחוק.

17. במקרים של התנגדות החסוי להחלטה, לטיפול או לשירות שהאפוטרופוס, לאחר שהתייעץ עם החסוי, סבור כי יהיו לטובתו, ינסה האפוטרופוס להביא את החסוי לידי הסכמה, ויעזר לצורך כך עם גורמים מטפלים בקהילה ובני משפחה של החסוי. בעניינים אישיים עקרוניים, בהם נשאר החסוי איתן בהתנגדותו, יפנה לבית המשפט בבקשה למתן הוראות ולגבי התנגדות לטיפול רפואי - יפנה לבית המשפט או, לפי הענין, לוועדת האתיקה, הפועלת לפי חוק זכויות החולה, התשנ"ו – 1996 ;

18. במקרים שבהם מסרב החסוי לכל שיתוף פעולה עם האפוטרופוס ואינו מאפשר לו לבצע את תפקידיו, ינסה האפוטרופוס להיעזר בגורמים מטפלים בקהילה ובבני משפחה של החסוי על מנת להגיע לשיתוף פעולה ובמקרים שהדבר לא מצליח – יפנה לבית המשפט בבקשה למתן הוראות או בבקשה לערוך שינוי בצו המינוי.

19. כאשר מדובר בחסוי שמצבו ומתוך כך, יכולת הבנתו, משתנים מזמן לזמן (כגון במצבים משתנים של חולי נפש) יפעל האפוטרופוס במילוי תפקידיו תוך התחשבות בשינויים במצב החסוי מעת לעת, לרבות לענין שמיעת דעת החסוי, התייעצות עמו והתחשבות ברצונותיו ומתן אוטונומיה לחסוי לקבל החלטות ולנהל את העניינים הנוגעים לו בעצמו, בזמנים בהם הוא מסוגל לכך.